

УДК 336.71

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Ігнатенко М.В.

Предмет статті. Розглянуто особливості процесу залучення іноземних інвестицій в економіку України.

Метою дослідження є проаналізувати процес залучення іноземних інвестицій в економіку України на основі статистичних даних за останні роки. Виявити ряд основних проблем, що перешкоджають ефективному процесу залученню іноземних інвестицій та їх залежність від різних факторів. Розглянути найважливіші чинники вирішення проблем, визначити позитивні аспекти іноземного інвестування для України та світової економіки, запропонувати заходи щодо стимулювання розвитку інвестиційної діяльності в Україні.

Результати дослідження свідчать про те, що ступінь одержаних результатів полягає у розробці науково-обґрунтованих рекомендацій, методів та висновків, спрямованих на вирішення ряду основних проблем, що перешкоджають ефективному залученню іноземних інвестицій в економіку країни. Запропоновано заходи щодо стимулювання розвитку інвестиційної діяльності в Україні.

Галузь застосування результатів: Досліджені головні проблеми надходження іноземних інвестицій та запропоновано основні шляхи їх вирішення. Сформульовані практичні рекомендації щодо підвищення інвестиційної привабливості економіки України.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що особливостями залучення іноземних інвестицій до України в умовах формування сучасного глобального простору є орієнтованість на внутрішнього споживача, вкладання інвестицій у підприємства з більш високим рівнем рентабельності та швидким строком окупності. Головними проблемами у залученні іноземних інвестицій на сьогодні є: політична та законодавча нестабільність, відсутність надійних гарантій захисту від змін українського законодавства, значний податковий та адміністративний тиск, високий рівень корумпованості та бюрократизму, значний рівень інфляції в країні та складність реєстраційних, ліцензійних і митних процедур. Основними шляхами вирішення даних проблем можуть бути: створення системи інституцій і механізмів, що полегшують діяльність інвесторів в Україні та здійснення скоординованої інформаційно-маркетингової політики, що суттєво покращить інвестиційну привабливість України у світі.

Ключові слова: іноземна інвестиція, прямі іноземні інвестиції, акціонерний капітал, акції, пріоритетні галузі економіки, глобалізація світової економіки, іноземний інвестор, інвестиційний клімат, стимулювання інвестиційної діяльності.

ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССА ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В ЭКОНОМИКУ УКРАИНЫ

Ігнатенко Н.В.

Предмет статьи. Рассмотрены особенности процесса привлечения иностранных инвестиций в экономику Украины.

Целью исследования является проанализировать процесс привлечения иностранных инвестиций в экономику Украины на основе статистических данных за последние годы. Проявит ряд основных проблем, препятствующих эффективному процессу привлечению иностранных инвестиций и их зависимость от различных факторов. Рассмотрим важнейшие факторы решения проблем, определить

положительные аспекты иностранного инвестирования для Украины и мировой экономики, предложены меры по стимулированию развития инвестиционной деятельности в Украине.

Результаты исследования свидетельствуют о том, что степень полученных результатов заключается в разработке научно-обоснованных рекомендаций, методов и выводов, направленных на решение ряда основных проблем, препятствующих эффективному привлечению иностранных инвестиций в экономику страны. Предложены меры по стимулированию развития инвестиционной деятельности в Украине.

Область применения результатов: Исследований главные проблемы поступления иностранных инвестиций и предложены основные пути их решения. Сформулированы практические рекомендации по повышению инвестиционной привлекательности экономики Украины.

Выводы. В результате проведенного исследования установлено, что особенностями привлечения иностранных инвестиций в Украину в условиях формирования современного глобального пространства является ориентированность на внутреннего потребителя, вложения инвестиций в предприятия с более высоким уровнем рентабельности и быстрым сроком окупаемости. Главными проблемами в привлечении иностранных инвестиций на сегодня являются: политическая и законодательная нестабильность, отсутствие надежных гарантий защиты от изменений украинского законодательства, значительный налоговый и административное давление, высокий уровень коррумпированности и бюрократизма, значительный уровень инфляции в стране и сложность регистрационных, лицензионных и таможенных процедур. Основными путями решения данных проблем могут быть: создание системы институтов и механизмов, облегчающих деятельность инвесторов в Украине и осуществления скоординированной Информационно-маркетинговой политики, существенно улучшит инвестиционную привлекательность Украины в мире.

Ключевые слова: иностранная инвестиция, прямые иностранные инвестиции, акционерный капитал, акции, приоритетные отрасли экономики, глобализация мировой экономики, иностранный инвестор, инвестиционный климат, стимулирования инвестиционной деятельности.

FEATURES ATTRACTION OF FOREIGN INVESTMENTS IN UKRAINE'S ECONOMY

Ignatenko M.V.

The subject of research is to study the features attraction of foreign investments in Ukraine's economy.

The purpose of research is to analyze the attraction of foreign investments in Ukraine's economy based on statistics for past years; to define the actual problems of hindering effective attraction of foreign investments and their dependence from any factors; to consider decision of the most important problems; to determine the positive aspects of foreign investments to Ukraine and the world economy; to propose measures of the investment development activities in Ukraine.

The results of work are to develop scientific-substantiated recommendations, methods and conclusions, which are directed to define the actual problems of hindering effective attraction of foreign investments in Ukraine's economy. The measures of the investment development activities in Ukraine are propounded.

Practical implications. The actual problems of the foreign coming investments are studied and basic ways their decisions are propounded. The practical recommendations to improve the investment attractiveness of Ukraine's economy are defined.

Conclusions. As a result of research was determined that the features attraction of foreign investments in Ukraine to form the modern global space is the orientation on a domestic consumer, to invest the companies with higher profitability and a fast payback period. Today, the actual problems of attraction foreign investments are: political and legislative instability, deficiency of reliable guarantees defense in changes legislation of Ukraine, significant tax and administrative pressure, high levels of corruption and bureaucracy, a significant level of inflation in Ukraine and the complexity of registration, licensing and custom processes. The main ways of solving these problems may be: creating the institution systems and mechanisms that improve the activities of investors in Ukraine and implement the coordinated information-marketing policy that will significantly improve the investment attractiveness of Ukraine in the world.

Key words: foreign investment, direct foreign investments, stock capital, shares, priority sectors of the economy, globalization of the world economy, foreign investor, investment situation, the promotion of investment activities.

Постановка проблеми. Процес залучення іноземних інвестицій в економіку країни відіграє значну роль в економічному розвитку будь-якої держави незалежно від рівня її економічного розвитку та сприяють економічному зростанню приймаючої економіки на основі ефективнішого використання національних ресурсів. Обсяг іноземних інвестицій є одним з показників, які характеризують ступінь інтеграції країни у світове співтовариство і залежить від привабливості об'єкта інвестування. Залучення іноземних інвестицій впродовж багатьох років є пріоритетним напрямом розвитку економіки України, який в умовах економічної кризи потребує особливої уваги. Проблематика іноземного інвестування належить до актуальних питань, що дискутуються у світовій економічній літературі і вимагають практичного рішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розвиток питань процесу залученням іноземних інвестицій в економіку України внесли вітчизняні і зарубіжні вчені: Луцик У.М., Бабінська

О.В.,Бланк І.О., Егоров П.В., Макогон Ю.В., Шевчук В.Я., Александер Р., Бейлі Дж., Портер М., Ширмер Я., Фішер П., Шарп У., Харламова Г. О. Кушлак О. І., Семененко Д. Ю., Бланк І.О., Егоров П.В., Макогон Ю.В. Слід відзначити, що в Україні проблемам дослідження особливостей іноземного інвестування присвячені роботи таких відомих вчених економістів: М. Бирки, І. Боярко, Л. Борщ, Т. Говорушко, В. Гриньова, Б. Губського, О. Вовчак, Л. Докієнка, О. Кириченка, Ю. Козака, В. Коломойцева, В. Куценка, Д. Лук'яненка, Т. Майорової, І. Матюшенка, І. Павленка, А. Пересади, А. Пехника, С. Реверчука, О. Рогача, Л. Руденко, Д. Степанова, А. Сухорукова, С. Теслі, В. Федоренка, А. Філіпенка, Л. Шморгуна, О. Яновського, та інших. Однак, подальших вивчень потребують питання визначення та уточнення понятійно-категоріального апарату дослідження іноземних інвестицій в Україні.

Постановка завдання. В статті викладені результати дослідження процесу залучення іноземних інвестицій в економіку України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особливу увагу приділяють питанням, пов'язаним з механізмом залучення іноземних інвестицій в країну. Однак слід відзначити, що залучення іноземних інвестицій залежить від багатьох чинників, а саме від політичних, економічних, соціальних параметрів країни–реципієнта. Саме особливості залучення іноземних інвестицій є актуальним питанням в дослідженнях вчених-економістів на сучасному етапі. Актуальності набуває визначення напрямів, інструментів і методів залучення інвестицій, їх націленість на забезпечення динамічного розвитку національної економіки. Здійснення ринкових перетворень в Україні відбувається в умовах залучення іноземних інвестицій, особливості яких, як об'єкт управління, визначаються суперечностями національних інтересів і інтересів іноземного інвестора це складає круг проблем визначення потреби в інвестиціях, напрямках їх стратегічного розміщення, формування механізму управління інвестиційними середовищем і привабливістю підприємств-реципієнтів іноземних інвестицій [1].

Сучасна криза в Україні є більшою мірою кризою управління: як на макро-, так і на мікрорівні. Тому освоєння передового управлінського і організаційного досвіду, високого рівня менеджменту є найважливішою особливістю підвищення інвестиційної привабливості підприємств-реципієнтів іноземного капіталу. Практичний досвід залучення іноземного капіталу показує, що успіхів досягають активні керівники підприємств, які готові і бажають йти на співпрацю з іноземними інвесторами, вміють вести переговори, виконують узяті на себе зобов'язання, здатні створити атмосферу співпраці і викликати довіру у іноземних інвесторів. Вказані риси для керівників насправді є дуже важливими, оскільки, не дивлячись на інвестування у виробництво конкурентноздатної продукції, зменшення негативного впливу несприятливих макроекономічних умов, все ж таки можна потерпіти невдачу в наслідок поганої співпраці з представниками України. Свідомство цьому полягає в тому, що серед країн Східної Європи в Україні найнижча притока іноземних інвестицій на душу населення, звідси країна ризикує втратити свої ключові галузі [2].

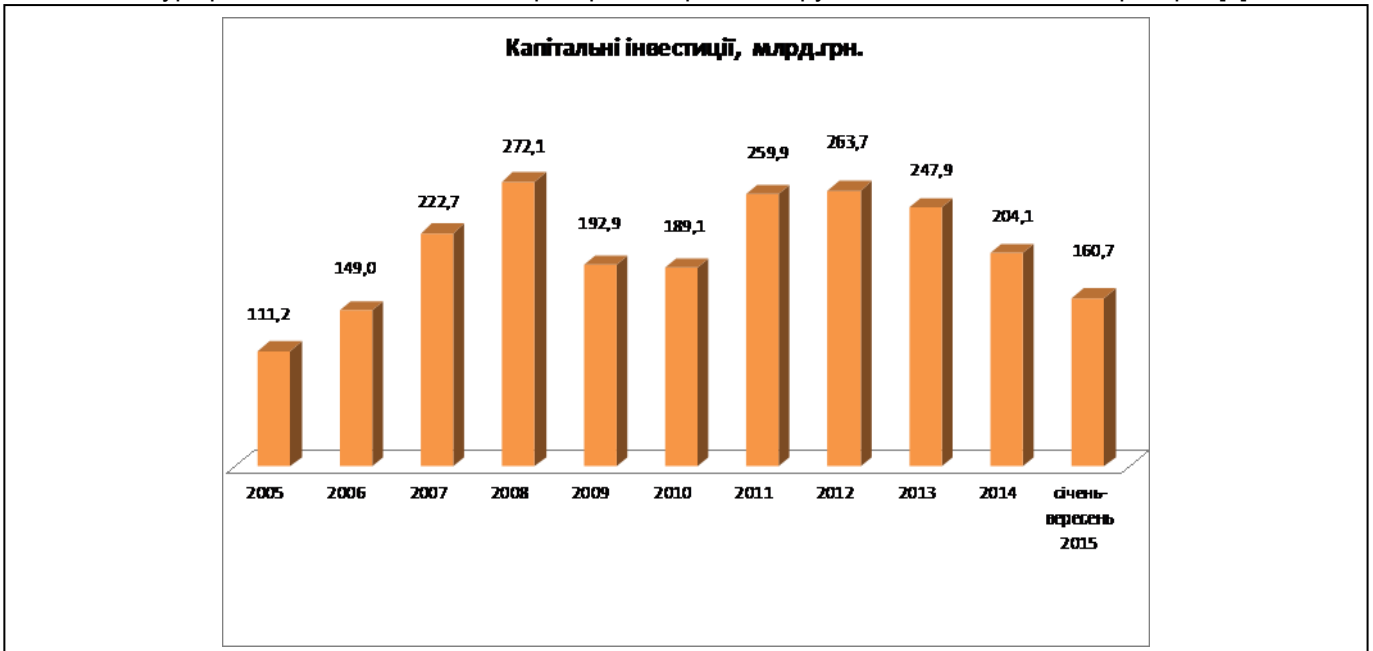
За даними Держстату у 2015 році в економіку України іноземними інвесторами вкладено 3763,7 млн.дол. США та вилучено 891,3 млн.дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Зменшення капіталу за рахунок переоцінки, утрат та перекласифікації, за даними Держстату, за цей період становить 5245,8 млн.дол. США (у т. ч. за рахунок курсової різниці – 5024,3 млн. дол. США). Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України на 31.12.2015 року становив 43371,4млн.дол. США. Інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності. На підприємствах промисловості зосереджено 30,6 % загального обсягу прямих інвестицій в Україну, в установах фінансової та страхової діяльності – 27,3 %. До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає 83,0% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – 11744,9 млн.дол. США, Нідерланди – 5610,7 млн.дол. США, Німеччина –5414,3 млн.дол. США, Російська Федерація – 3392,1 млн.дол. США, Австрія – 2402,4 млн.дол. США, Велика Британія – 1852,5 млн.дол. США, Віргінські Острови (Брит.) – 1798,9 млн.дол.США, Франція – 1528,1 млн.дол. США, Швейцарія –1364,2 млн.дол.США та Італія- 972,4 млн.дол.США [5].

До десяти регіонів: Дніпропетровської, Донецької, Харківської, Київської, Луганської, Львівської, Одеської, Запорізької, Полтавської, Івано-Франківської областей та до м. Київ надійшло найбільше всього інвестицій – 93,9 відсотка всіх залучених прямих іноземних інвестицій. Таке спрямування прямих іноземних інвестицій та капітальних інвестицій в регіональному розрізі не сприяє рівномірному соціально-економічному розвитку регіонів та посилює подальше збільшення розриву у їх розвитку [3].

Обсяги залучення капітальних інвестицій підприємств України у січні-вересні 2015 року складають 160,7 млрд. грн., що становить 94,0 відсотка до відповідного періоду 2014 року. Провідними сферами економічної діяльності, за обсягами залучення капітальних інвестицій, у січні – вересні 2015 року залишаються: промисловість – 55,4 млрд. грн., будівництво – 24,7 млрд. грн., інформація та телекомунікації – 17,6 млрд. грн., сільське, лісове та рибне господарство – 17,2 млрд. грн., оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 12,7 млрд. грн., транспорт, складське господарство, поштова та кур’єрська діяльність – 10,7 млрд. грн., операції з нерухомим майном – 5,9 млрд. грн. [2].

Приросту капітальних інвестицій у січні – вересні 2015 року досягнуто у 9 регіонах України. Найбільш активно у січні - вересні 2015 року освоювались капіталовкладення у Волинській області (141,0 відсоток у порівнянні з відповідним періодом попереднього року), Хмельницькій області (129,8 відсотка), Миколаївській області (116,5 відсотка). Найбільший спад інвестиційної активності відбувався в Луганській (20,7 відсотка до січня-вересня 2014 року) та Донецькій (36,4 відсотка) областях.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у січні – вересні 2015 року освоєно 69,3 відсотка капіталовкладень. Частка кредитів банків та інших позик у загальних обсягах капіталовкладень становила 8,8 відсотка. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 4,4 відсотка капітальних інвестицій. Частка коштів іноземних інвесторів становила 3,9 відсотка усіх капіталовкладень, частка коштів населення на будівництво житла – 11,6 відсотка. Інші джерела фінансування становлять 2,0 відсотка [3].

Отже, Україна залишається привабливою для інвестицій, водночас вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголос в Україні. У рейтингу інвестиційної привабливості країн світу International Business Compass за 2015 рік, опублікованому компанією BDO, Україна за рік піднялася на 20 позицій [6].

Україна в рейтингу розташовується на 89 місці і входить до переліку країн, що показали найкраще зростання за рік, нарівні з Білоруссю і Латвією. У 2014 році наша країна займала 109 місце. Зазначені індекси формуються компанією BDO спільно з Гамбургським інститутом світової економіки, і характеризують економічну і фінансову привабливість різних країн світу на підставі трьох основних показників: економічних, політичних і соціокультурних умов. У рейтингу легкості ведення бізнесу, що його укладає Світовий банк, Україна посіла 83 місце і покращила свої позиції на 4 пункти порівняно з минулим роком. У доповіді Doing Business 2016 відзначається, що ключовою реформою, яка сприяла підвищенню рейтингу України, є спрощення реєстрації бізнесу. Так, у сфері реєстрації підприємств Україна посіла 30-те місце та покращила свої позиції на 40 пунктів порівняно з минулим роком. В Україні скорочено час на реєстрацію підприємства платником податків та скасовано збір за державну реєстрацію бізнесу [10].

Для подальшого покращення інвестиційного клімату України актуальним на сьогодні є питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки [2].

Ряд позитивних кроків у цьому напрямі вже здійснено [9]:

1. На сьогодні в Україні створене правове поле для інвестування та розвитку державно-приватного партнерства. Законодавство України визначає гарантії діяльності для інвесторів, економічні та організаційні засади реалізації державно-приватного партнерства в Україні.

2. На території України до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації.

3. Підписано та ратифіковано Верховною Радою України міждержавні угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з більше ніж 70 країнами світу. Зокрема, у поточному році (05.02.2015 р.) підписано Угоду між Україною та Японією про сприяння та захист інвестицій, яку ратифіковано Законом України від 03.06.2015 № 505-VIII.

Спрощення діяльності суб'єктів господарювання, дерегуляція підприємницької діяльності:

- скасовано 16 документів дозвільного характеру (дозволу, рішення, висновку, погодження);
 - встановлено строк реєстрації бізнесу протягом не більше двох днів;
 - запроваджено видачу документів дозвільного характеру через центри надання адміністративних послуг;
 - посилено захист суб'єктів господарювання від надмірного втручання правоохоронних органів;
 - створено умови для стимулювання раціонального використання сільськогосподарських земель та спрощено відносини у сфері оренди землі;
 - вдосконалено відносини у нафтогазовій галузі (Закон України від 12.02.2015 № 191-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)»);
 - забезпечено адаптацію національного законодавства про технічні регламенти та оцінку відповідності до законодавства Європейського Союзу (Закон України від 15.01.2015 № 124-VIII «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»);
 - вдосконалено понятійний апарат, державні принципи ліцензування підприємництва, порядок ліцензування, зокрема, щодо спрощення видачі ліцензій, контролю у сфері ліцензування та застосування заходів впливу і санкцій, нагляду за органами ліцензування та інформаційного забезпечення державного управління у цій сфері. Також передбачено запровадження безстроковості дії ліцензії для всіх видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, й можливість її отримання в електронному вигляді або на паперовому носії (Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (набрав чинності з 28.06.2015));
 - удосконалено процедуру державної реєстрації прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення (Закон України від 05.03.2015 № 247-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення повноважень нотаріусів та особливостей реєстрації похідних речових прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення»);
 - запроваджено єдиний підхід щодо зниження кворуму для всіх акціонерних товариств, удосконалено механізм обрання та діяльності органів акціонерного товариства, забезпечено дієвий механізм виконання рішень товариства щодо виплати дивідендів акціонерним товариством (Закон України від 19.03.2015 № 272-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про акціонерні товариства»);
 - закладено основи для забезпечення адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу в частині захисту прав інвесторів, що, у свою чергу, сприятиме покращенню інвестиційного клімату та іміджу України (Закон України від 07.04.2015 № 289-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів»);
 - скасоване надмірне державне регулювання у деяких сферах підприємницької діяльності, зокрема харчовій, аграрній, нафтогазовій та ІТ галузях (постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2015 № 42 «Деякі питання дерегуляції господарської діяльності»);
 - спрощено порядок надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (постанова Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 137);
 - затверджено План дій щодо дерегуляції господарської діяльності та спрощення регуляторної бази, спрямований на спрощення ліцензійних і дозвільних, митних та податкових процедур, удосконалення процедур технічного регулювання та державного нагляду (контролю), полегшення умов провадження підприємницької діяльності в аграрній, харчовій, будівельній, нафтогазовій, електроенергетичній галузях та у сферах інформаційних технологій і телекомунікацій (розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 357-р) [8].
- Підвищення ефективності управління державним сектором економіки [4]:
- затверджено переліки об'єктів державної власності, які планується приватизувати у 2015 році (постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.2015 №271 «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015 році»);
 - закладено основи для забезпечення проведення якісного і незалежного аудиту держкомпаній із залученням найкращих аудиторських фірм з метою отримання об'єктивного уявлення про фінансовий стан і результати діяльності держпідприємств, покращення управлінських рішень та сприяння залученню інвестицій (постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.2015 № 390 «Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки»);

- окреслені питання, що повинні бути вирішені Кабінетом Міністрів України, задля проведення реформи управління державною власністю (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.05.2014 № 662-р «Про схвалення Стратегії підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки»);

- змінено підходи конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки державних підприємств. Запроваджено порядок призначення керівників особливо важливих для економіки підприємств за поданням комітету з призначення керівників за умови їх погодження з Кабінетом Міністрів України;

- затверджено перелік незалежних недержавних експертів, які входять до складу Комітету з призначення керівників (розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 209-р «Про погодження кандидатур до складу Комітету з призначення керівників особливо важливих для економіки підприємств»);

- затверджено Положення про Комітет з призначення керівників (наказ Мінекономрозвитку від 23.02.2015 № 157, зареєстрований в Мін'юсті 24.02.2015 за № 210/26655);

- передбачено оприлюднення інформації щодо суб'єктів господарювання державного сектору економіки та результатів їхньої діяльності, забезпечення відкритого доступу до інформації про діяльність підприємств державного сектору економіки не лише для органів влади, а й для інвесторів, потенційних ділових партнерів (наказ Мінекономрозвитку від 11.02.2015 № 116 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо забезпечення прозорості діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки»);

- затверджено Порядок складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, метою якого є впорядкування роботи щодо фінансового планування та забезпечення дієвого контролю за діяльністю підприємств державного сектору економіки (наказ Мінекономрозвитку від 02.03.2015 № 205, зареєстрований в Мін'юсті від 19.03.2015 за № 300/26745).

Підвищення ефективності використання фінансових ресурсів в енергетичній сфері:

- закладено основи для впровадження провідних механізмів функціонування ринку природного газу, що використовуються у міжнародній практиці, що сприятиме підвищенню ефективності управління, вдосконаленню організаційно-правових та економічних засад ринку природного газу, забезпеченню готовності ринку природного газу в Україні до функціонування в конкурентоздатному ринковому середовищі (Закон України від 09.04.2015 № 329-VIII «Про ринок природного газу»);

- врегульовано порядок фінансування видатків на оплату договорів «енергосервісу», згідно з яким з метою комплексного вирішення питання енергозбереження у бюджетній сфері запроваджується механізм надання енергосервісних послуг (Закон України від 09.04.2015 № 328-VIII «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації»);

- визначено правові та економічні засади здійснення енергосервісу з метою підвищення енергетичної ефективності об'єктів державної та комунальної власності (Закон України від 09.04.2015 № 327-VIII «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації»);

- визначено порядок врегулювання питань щодо стягнення заборгованості споживачів перед компанією «Нафтогаз України» та її дочірнім підприємством за використаний природний газ та запобігання утворенню заборгованості у подальшому (Закон України від 14.05.2015 № 423-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо стабілізації фінансового стану Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України») [6].

Після приєднання до Декларації, Україні надається право отримати статус:

- Асоційованого члену в Інвестиційному Комітеті ОЕСР (у роботі, пов'язаної з Декларацією).

- Асоційованого члену у Робочій групі ОЕСР з питань відповідальної бізнес-поведінки.

- Асоційованого члену у Проекті ОЕСР щодо свободи інвестування.

- Учасника у спеціальних зустрічах Робочої групи ОЕСР з питань міжнародної інвестиційної статистики.

За результатами відбору державних інвестиційних проектів Міжвідомчою комісією відібрано 10 проектів, які включено до державного бюджету на 2016 рік з відповідним їх фінансуванням. Разом з цим, у Мінекономрозвитку починаючи з кінця 2015 року проводиться робота з головними розпорядниками коштів державного бюджету щодо підготовки та подання державних інвестиційних проектів з метою забезпечення їх реалізації у 2017 році [7].

Крім того, сьогодні передбачена державна підтримка реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки, зокрема, шляхом звільнення від оподаткування ввізним митом при ввезенні визначеного переліку товарів, необхідних для реалізації таких проектів, та відтермінування сплати ПДВ (до 60 днів) щодо ввезених товарів на підставі векселя (Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць») [2].

Також державна підтримка надається при створенні індустріальних парків і реалізації проектів у межах цих парків (Закон України «Про індустріальні парки»).

Нормами Митного кодексу України (стаття 287) передбачено звільнення від сплати ввізного мита товарів, які ввозяться іноземними інвесторами на строк не менше трьох років з метою інвестування на підставі зареєстрованих договорів (контрактів) або як внесок іноземного інвестора до статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями.

Розмитнення таких товарів здійснюється у першочерговому порядку.

Також, започатковано на постійній основі діалог з бізнесом для врегулювання проблемних питань з інвесторів – щоквартальні робочі зустрічі за участю представників міністерств та бізнесу; створено робочу групу з питань залучення іноземних інвестицій, яка вивчає і готує пропозиції щодо втілення кращої світової практики щодо підтримки інвестиційної діяльності з боку держави; опрацьовується питання створення порталу invest.in.ua, який буде містити повну інформацію про інвестиційний потенціал України [1].

Пріоритетність залучення іноземних інвестицій для економіки України обумовлюються:

- по-перше, іноземні інвестиції дають можливість реалізуватися довготривалим інтересам реципієнта;
- по-друге, іноземні інвестиції сприяють перенесенню міжнародного досвіду організації виробництва і управління;
- по-третє, іноземні інвестиції забезпечують притоку фінансових ресурсів в значних об'ємах незалежно від суми зовнішніх боргів.

Особливості формування в іноземних інвестиційних ресурсах визначаються необхідністю:

- задоволення потреб в інвестиційних ресурсах за рахунок залучення іноземних інвестицій. В умовах низького рівня оплати праці в Україні, приток іноземних інвестицій призводить до створення нових високооплачуваних робочих місць, в порівнянні з середнім рівнем заробітної платні в країні;
 - кращого задоволення потреб внутрішнього ринку. Виробництво продукції підприємствами за участю іноземних інвестицій може бути дешевим, якіснішим і забезпечується широким сервісним обслуговуванням на відмінну від продукції вітчизняних товаровиробників;
 - залучення техніки і технологій, сприяючих індустріалізації і конкурентоспроможності країни – реципієнта [3].
- Виходячи з цього, цілями залучення іноземних інвестицій в економіку України:
- структурна перебудова промислового комплексу;
 - сприяння досягненню сучасного технічного рівня розвитку на основі нових технологій;
 - збільшення об'ємів експортного потенціалу України;
 - подолання залежності економіки від імпорту;
 - створення виробництв з використанням місцевих природних ресурсів;
 - сприяння розвитку приватного сектора [1].

Отже, залучення іноземних інвестицій в економіку України - об'єктивно необхідний процес. Від того, наскільки успішно економіка України буде інтегруватися у світове співтовариство, залежить стратегія й тактика держав [9].

Висновки з проведеного дослідження. Для досягнення поставлених цілей представляється необхідним виділити основні особливості залучення іноземних інвестицій, процес стратегічного управління якими припускає компенсацію недостачі внутрішніх інвестиційних ресурсів за рахунок залучення іноземних інвестицій, узгодження інвестиційної стратегії іноземного інвестора і реципієнта іноземних інвестицій з урахуванням умов зовнішнього інвестиційного середовища і підвищення рівня інвестиційної привабливості підприємств – реципієнтів і іноземних інвестицій. У результаті проведеного дослідження встановлено, що особливостями залучення іноземних інвестицій до України в умовах формування сучасного глобального простору є орієнтованість на внутрішнього споживача, вкладання інвестицій у підприємства з більш високим рівнем рентабельності та швидким строком окупності. Головними проблемами у залученні іноземних інвестицій на сьогодні є: політична та законодавча нестабільність, відсутність надійних гарантій захисту від змін українського законодавства, значний податковий та адміністративний тиск, високий рівень корумпованості та бюрократизму, значний рівень інфляції в країні та складність реєстраційних, ліцензійних і митних процедур. Основними шляхами вирішення даних проблем можуть бути: створення системи інституцій і механізмів, що полегшують діяльність інвесторів в Україні та здійснення скоординованої інформаційно-маркетингової політики, що суттєво покращить інвестиційну привабливість України у світі [3].

Список використаних джерел

1. Волошин А.И. Повышение эффективности управления пакетами акций находящихся в государственной собственности / А.И. Волошин // *Економічний простір*. – 2012. – № 18. – С. 102-110.
2. Виплата дивідендів // *Справочник економіста. [Електронний ресурс]*. – Доступний з <http://www.economist.net.ua/?q=node/174>. Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.1 4. Економіка, планування та управління в галузях.
3. Державна служба статистики України, Експрес-випуск від 14.02.2014 № 88/0/03.5вн-14 - <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Кушлак О.І. Міграція капіталу як умова вступу України в глобальний економічний простір / О.І. Кушлак // www.intkonf.org.
5. Смитюх А. Арифметика корпоративного контролю [Електронний ресурс] / А. Смитюх. – Режим доступу: <http://antiraid.org.ua/2012/02/18/print:page,1,arifmetika-korporativnogo-kontrolja.html>
6. Семененко Д. Ю. Проблеми та перспективи залучення іноземних інвестицій до економіки України / Д.Ю. Семененко // www.masters.donntu.edu.ua.
7. Черпак А. Корпоративний контроль в системі управління акціонерним товариством / А. Черпак // *Вісник Тернопільської академії народного господарства*. – 2011. – № 3. – С. 162-170.

8. Шеховцов В. Визначення шляхів та підходів до управління процесами зміни форми власності підприємств ОПК та можливості у зв'язку з цим державного контролю за їх діяльністю [Електронний ресурс] / В. Шеховцов, О. Шевченко. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/Monitor/May2013/6.htm>
9. Шпильова В. О. Корпоративна культура: сутність та актуальні проблеми сучасності [Електронний ресурс] / В. О. Шпильова // Ефективна економіка. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=70>
10. Штерн Г. Ю. Корпоративне управління: навч. посіб. / Г. Ю. Штерн. – Харків: ХНАМГ, 2011. – 243 с.

References

1. Voloshyn A.I. Povysheniie effektivnosti upravleniia paketami aksii nakhodiashchikhsia v gosudarstvennoi sobstvennosti [Improving the Efficiency of Control Blocks of State-owned Shares]. *Ekonomichnyi prostir [Economic Space]*, no.18. (2012). pp. 102-110.
2. Vyplata dyvidendiv [Payment of Dividends]. *Spravochnik ekonomista [Manual of Economist]*. <http://www.economist.net.ua/?q=node/174>.
3. Derzhavnyi komitet statystyky Ukrainy [State Statistics Committee of Ukraine]. <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Kushlak O.I. Migrantska kapitalu yak umova vstupu Ukrainy v hlobalnyi ekonomichnyi prostir [The Migration of Capital as a Condition of Entry of Ukraine in the Global Economic Space]. <http://www.intkonf.org>.
5. Smitiukh A. Arifmetika korporativnogo kontroliia [Arithmetic Corporate Control]. <http://antiraid.org.ua/2012/02/18/print:page,1,arifmetika-korporativnogo-kontrolja.html>
6. Semenenko D.Yu. Problemy ta perspektyvy zaluchennia inozemnykh investytsii do ekonomiky Ukrainy [Problems and Perspectives of Attraction Foreign Investments in Ukraine's Economy]. <http://www.masters.donntu.edu.ua>.
7. Cherpak A. Korporatyvnyi kontrol v systemi upravlinnia aktsionernym tovarystvom [Corporate Control in the System of Management of a Joint-stock Company]. *Visnyk Ternopilskoi akademii narodnoho hospodarstva [Bulletin of Ternopil Academy of National Economy]*, no. 3. (2011). pp. 162-170.
8. Shekhovtsov V., Shevchenko O. Vyznachennia shliahiv ta pidkhodiv do upravlinnia protsesamy zminy formy vlasnosti pidpriemstv OPK ta mozhlyvosti u zviazku z tsym derzhavnoho kontroliu za ikh diialnistiu [Determining of Ways and Approaches to Manage the Enterprises (OPK) and the State Control for their Activities]. <http://www.niss.gov.ua/Monitor/May2013/6.htm>
9. Shpylova V.O. Korporatyvna kultura: sutnist ta aktualni problemy suchasnosti [Corporate Culture: the Essence and Problems of Modernity]. *Efektivna ekonomika [Effective Economy]*. <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=70>
10. Shtern H.Yu. Korporatyvne upravlinnia: navchalnyi posibnyk [Corporate Governance: Educational Accessory]. *Kharkiv: KhNAMH, 2011. 243 p.*

ДАНИ ПРО АВТОРА

Ігнатенко Микола Васильович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»
вул. Сухомлинського, 30 ауд.103, м.Переяслав-Хмельницький, 08401, Україна

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Игнатенко Николай Васильевич, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды»
ул. Сухомлинского, 30 ауд.103, м.Переяслав-Хмельницкий, 08401, Украина

DATA ABOUT THE AUTHOR

Ignatenko M.V., Ph.D in Economics Science, Associate
SHEE «Pereiaslav-Khmelnyskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University»
30, Sukhomlynskyi st., 103 flat, Pereiaslav-Khmelnyskyi, Kyiv region, 08401, Ukraine

УДК 332.142

РЕГІОНАЛЬНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

Герасенко В.П.

Ключові слова: регіон, інвестиційна політика, механізм реалізації регіональної інвестиційної політики, пріоритети інвестиційної діяльності в регіоні, інвестиційний клімат, інвестиційна активність, форми залучення інвестиційного капіталу.

РЕГИОНАЛЬНАЯ ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПОЛИТИКА

Герасенко В.П.

В статье рассмотрено содержание региональной инвестиционной политики; механизмы ее реализации, обоснования и выбора приоритетов инвестиционной деятельности в регионе;